

ÚLOHA SLUŽEB PREVENCE PŘI PODPOŘE DODRŽOVÁNÍ PŘEDPISŮ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V IRSKU

Podpora účinných postupů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) je klíčem k bezpečnějším a zdravějším pracovištím. Zlepšování opatření a postupů pro řízení BOZP v celé řadě průmyslových odvětví a ve firmách všech velikostí – velkých, středních i malých – je stimulováno, podporováno a udržováno řadou institucionálních aktérů a interních i externích procesů ve firmách. Vědecký výzkum¹ mimo jiné poukazuje na klíčovou roli, kterou mohou hrát státní regulační orgány v oblasti BOZP, jako jsou inspektoráty práce a služby prevence. Tento informační dokument je součástí výzkumného projektu realizovaného v Irsku, jehož cílem je poskytnout další informace k tomuto tématu.² Metodika tohoto výzkumu zahrnovala rozhovory s 22 účastníky, z nichž 12 bylo z Úřadu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (Health and Safety Authority, HSA). Zbývajících 10 respondentů byli poskytovatelé služeb prevence a pracovníci. Navíc byl proveden přezkum literatury. Tento informační dokument vychází z výsledků uvedeného výzkumu.

Tento výzkum, který je představen ve hlavní zprávě, přinesl důkazy o příznivém vlivu na dodržování předpisů v oblasti BOZP ze strany interních i externích poskytovatelů služeb prevence, což může tvořit základ pro politická doporučení na podporu ještě lepšího dodržování předpisů v oblasti BOZP. Případová studie IE4³ o skupině IBEC, největší irské skupině zástupců lobbistů a podniků, podrobně popisuje přínosy usnadnění fungování on-line společenství pro sdílení postupů. Jedná se zejména o to, jak jsou členové skupiny v případě, že se prostřednictvím společenství pro sdílení postupů dozví, jak dosahují zlepšení ostatní, motivováni ke zlepšení dodržování předpisů v oblasti BOZP v rámci svého vlastního podniku. Případová studie IE5⁴ o Národní irské organizaci pro bezpečnost (NISO), která je poskytovatelem služeb prevence, jež jsou decentralizovány na regionální úroveň, a kterou vedou její členové, popisuje přínosy vytvoření společenství pro sdílení postupů v rámci sociální sítě pro své členy. Obě případové studie (IE4 i IE5) obsahují politická doporučení na podporu dalšího vytváření společenství pro sdílení postupů týkajících se dodržování předpisů v oblasti BOZP a rozšíření oblasti působnosti společenství, která již existují.

Případová studie IE6⁵ podrobně popisuje práci Státní agentury pro nároky (State Claims Agency, SCA), která dosáhla zlepšení dodržování předpisů v oblasti BOZP v irském odvětví zdravotnictví a sociální péče, a to prostřednictvím údajů o incidentech souvisejících s BOZP, které je povinné podle vnitrostátních právních předpisů hlásit. Z databáze spolehlivých a platných údajů o incidentech agentura vychází při stanovování priorit, pokud jde o její opatření týkající se služeb prevence. Na vnitrostátní úrovni i v jiných členských státech existují další organizace, které rovněž shromažďují údaje o incidentech souvisejících s BOZP, včetně pojišťoven a organizací s velkým počtem zaměstnanců. Politické doporučení studie spočívá v tom, že pro tyto organizace by mohla být přínosná standardizace shromažďování a hlášení takovýchto údajů, jak dokládá příklad agentury SCA. Organizace by na

¹ EU-OSHA – Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, *Improving compliance with occupational safety and health regulations: an overarching review* (Zlepšování dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: souhrnný přezkum), 2021. K dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/improving-occupational-safety-and-health-changing-world-work-what-works-and-how>.

² EU-OSHA, 2025. Úplné znění zprávy je k dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>.

³ Případová studie 4 je k dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/ibec-and-its-online-community-good-practice-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie4>.

⁴ Případová studie 5 je k dispozici na adrese Případová studie IE5 je k dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-niso-community-practice-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie5>.

⁵ Případová studie 6 je k dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/irish-state-claims-agencys-risk-management-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie6>.

základě analýzy takovýchto údajů mohly stanovovat priority, pokud jde o jejich vlastní opatření, a dokládat zlepšení v oblasti dodržování předpisů v oblasti BOZP.

Případové studie IE4 až IE6 podrobně popisují, jak tyto vybraní poskytovatelé služeb prevence podporovali dodržování předpisů v oblasti BOZP bez použití jakýchkoli sankcí, tj. pouze na základě přesvědčování. Z těchto případových studií nicméně vyplývá, že je zapotřebí další výzkum s cílem prozkoumat další příklady stávajících poskytovatelů služeb prevence, kteří k dosažení lepšího dodržování předpisů v oblasti BOZP využívají své přesvědčovací schopnosti. Stejně jako v případě agentury SCA (viz případová studie IE6) neexistuje pro způsob, jakým poskytovatelé služeb prevence spolupracují se svými zákazníky na zlepšení dodržování předpisů v oblasti BOZP, tak rozsáhlá literatura, jakou by si vzhledem ke svému významu zasloužil. Vzhledem k tomu, že poskytovatelé služeb prevence jsou závislí na svých přesvědčovacích schopnostech, zdá se další výzkum zaměřený na jakékoli další inovativní postupy nebo postupy spolupráce, které mohou motivovat jejich zákazníky k dosažení lepších výsledků v oblasti dodržování předpisů v oblasti BOZP, jako přínosný.

Jak je podrobně popsáno v dokumentu agentury EU-OSHA z roku 2023 a v její hlavní zprávě z roku 2025, existují další politická doporučení, která by mohla být prozkoumána s cílem zlepšit dodržování předpisů v oblasti BOZP, a to tato:

- lepší standardizace postupů pro provádění vizuálních kontrol používaných v rámci hodnocení rizik a auditů v souvislosti s dodržováním předpisů v oblasti BOZP a
- poskytnutí standardizovanějších šablon pro vysoce rizikové situace, jako jsou například šablony používané odborníky na požární bezpečnost (viz například LGA, 2024; NDFEM, 2022; PAS 79-1:2020).

Služby prevence se mění, o čemž svědčí velké množství kvalitních on-line pokynů k dodržování předpisů v oblasti BOZP, vznik on-line společenství pro sdílení postupů, pokud jde o dodržování předpisů v oblasti BOZP (jak dokládají případové studie IE4 a IE5 o skupině IBEC a organizaci NISO), a rostoucí počet zaměstnanců, kteří jsou kvalifikovaní nebo se zúčastnili školení v oblasti BOZP. Politickým doporučením je, že na dodržování předpisů v oblasti BOZP by mohlo mít obecně příznivý vliv prosazování toho, aby do posuzování dodržování předpisů v oblasti BOZP v jednotlivých podnicích byli více zapojeni zaměstnanci, namísto toho, aby se nadměrně spoléhalo na externí poskytovatele služeb prevence.

Nedávno zveřejněná zpráva o tragédii v Grenfell Tower se zaměřila na poskytovatele služeb prevence, kteří měli v minulosti na starosti požární bezpečnost budovy (vyšetřování požáru v Grenfell Tower, 2024). Požární bezpečnost je nedílnou a velmi důležitou součástí dodržování předpisů v oblasti BOZP. Závěry uvedeného vyšetřování proto představují cenné poučení pro všechny poskytovatele služeb prevence. Vzhledem k tomu, že k těmto závěrům se dospělo za přísných soudních podmínek, jsou relevantní i pro tento informační dokument o službách prevence. Doporučení z vyšetřování požáru v Grenfell Tower, která se týkají vnitrostátních poskytovatelů služeb prevence, lze stručně shrnout takto:

- vytvořit a vést veřejně přístupný registr poskytovatelů služeb prevence, který obsahuje podrobné informace o jejich odborné přípravě a kvalifikaci,
- zavést proces konzultací pro nové právní předpisy a pokyny týkající se dodržování předpisů v oblasti BOZP, do kterého bude zapojena jak akademická obec, tak odborníci z praxe. Díky tomu budou mít poskytovatelé služeb prevence přístup k nejnovějšímu výzkumu týkajícímu se dodržování předpisů v oblasti BOZP a k příslušným novinkám v oblasti BOZP,
- na základě praktických zkušeností určit vysoce riziková pracoviště, aby pro ně mohli být jmenováni vhodní poskytovatelé služeb prevence. V Irsku se nyní zejména jasně rozlišuje mezi poskytovateli služeb prevence, kteří jsou díky nedávno vydaným kodexům praxe (NDFEM, 2022, 2023) schopni poskytovat kompetentní poradenství v oblasti požární bezpečnosti.

Jako inspirace může sloužit také případová studie IE4 o skupině IBEC, která vytvořila a používá on-line společenství pro sdílení postupů v rámci dodržování předpisů v oblasti BOZP. Poznatky získané z této studie lze uplatnit v řadě dalších odvětví a situací. Pracoviště nyní využívají on-line setkání a nástroje ve velké míře a poskytovatelé služeb prevence, jakož i společnosti působící na vícero místech, mají dobré předpoklady k tomu, aby vytvořili podobné společenství pro sdílení postupů jako skupina IBEC.

Jak dokládá příklad agentury SCA z případové studie IE6, zdá se, že legislativní stanovení povinnosti hlásit incidenty související s BOZP má na dodržování předpisů v oblasti BOZP pozitivní vliv. V současné době se úřadu HSA mají hlásit pouze úrazy, které mají za následek nepřítomnost v práci

delší než tři dny, nebo určité nebezpečné události.⁶ Pokud by se na základě právních předpisů hlásilo více incidentů, byla by to pravděpodobně přínosná iniciativa státu, která by usnadnila srovnávací analýzu. Navrhuje se, aby tato iniciativa začala být v Irsku uplatňována nejprve ve velkých společnostech, jelikož je mnohem pravděpodobnější, že budou mít pracovníky pro dodržování předpisů v oblasti BOZP, kteří zajistí provádění této iniciativy.

Existuje také příležitost k politickému doporučení rozšířit podávání zpráv o dodržování předpisů v oblasti BOZP na základě nedávné směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti⁷. Tato směrnice vyžaduje, aby velké společnosti ve svých výročních zprávách zveřejňovaly informace týkající se dodržování předpisů v oblasti BOZP, včetně tohoto:

- Společnosti musí podávat zprávy o tom, jak řídí záležitosti týkající se zaměstnanců, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Podle směrnice jsou společnosti povinny zveřejňovat informace o politikách, výsledcích, rizicích a cílech týkajících se ochrany zdraví a bezpečnosti zaměstnanců.
- Společnosti se vyzývají, aby poskytovaly kvantitativní ukazatele, jako je míra pracovních úrazů či statistiky úrazů, a informovaly o veškerých iniciativách v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Zprávy by měly zahrnovat hledisko, jak BOZP přispívá k celkovým výsledkům společnosti v oblasti udržitelnosti.

Odborník na danou problematiku v případové studii IE3 upozornil na nedostatečné hlášení psychosociálních rizik ve společnostech. Prozkoumání otázky hlášení určitých psychosociálních rizik by mohlo být pro prosazování dodržování předpisů v oblasti BOZP přínosné.

Použitá literatura

EU-OSHA – Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, *Supporting Compliance of Occupational Safety and Health Requirements – European Labour Inspection Systems of Sanctions and Standardized Measures* (Prosazování dodržování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci – evropské systémy pokut a standardizovaných opatření uplatňovaných v rámci inspekci práce), 2023. K dispozici na adrese https://osha.europa.eu/sites/default/files/Supporting-Compliance-Workplace-Safety-Requirements_EN.pdf

EU-OSHA – Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, *Ireland's approach to supporting occupational safety and health compliance: the role of labour inspectorate and prevention services* (Přístup Irska k podpoře dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: úloha inspektorátu práce a služeb prevence), 2025. K dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>

Grenfell Tower Inquiry, 2024. *Grenfell Tower Inquiry: Phase 2 Report. Report of the Public Inquiry into the Fire at Grenfell Tower on 14 June 2017* (Vyšetřování požáru v Grenfell Tower, 2024. Zpráva z 2. fáze vyšetřování požáru v Grenfell Tower. Zpráva z veřejného vyšetřování požáru v Grenfell Tower, k němuž došlo dne 14. června 2017). <https://www.grenfelltowerinquiry.org.uk/sites/default/files/CCS0923434692-004 GTI%20Phase%202%20Volume%201 BOOKMARKED 0.pdf>

LGA, 2024. *Fire Safety Risk Assessment, Sleeping Accommodation* (Hodnocení rizik v souvislosti s požární bezpečností. Rezidenční ubytování). Ministerstvo pro komunity a místní samosprávu, The Stationery Office, Spojené království.

⁶ *Guidance on the Safety, Health and Welfare at Work (Reporting of Accidents and Dangerous Occurrences) Regulations* (Pokyny k předpisům v oblasti bezpečnosti, ochrany zdraví a pohody při práci (ohlašování úrazů a nebezpečných událostí)), 2016.

⁷ Viz https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en.

NDFEM, 2022. Národní ředitelství pro zvládání požárů a mimořádných událostí. *Code of Practice for Fire Safety Assessment of Premises and Buildings* (Kodex správné praxe pro posuzování požární bezpečnosti prostor a budov). Vláda Irska.

NDFEM, 2023. Národní ředitelství pro zvládání požárů a mimořádných událostí. *Fire Safety Guide for Building Owners and Operators. Guide for persons having control under Section 18(2) of the Fire Services Acts 1981 and 2003* (Příručka k požární bezpečnosti pro vlastníky a provozovatele budov. Příručka pro odpovědné osoby podle § 18 odst. 2 zákonů o požární ochraně z let 1981 a 2003). Vláda Irska.

PAS 79-1:2020. *Fire risk assessment – Part 1: Premises other than housing. Code of practice* (Hodnocení požárních rizik – část 1: Jiné než obytné prostory. Kodex správné praxe). Britský úřad pro normalizaci.

Autoři: Dr. Victor Hrymak, Dr. Patrick Bruce, Dr. Chiara Leva.

Řízení projektu: Ioannis Anyfantis a Lorenzo Munar, Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA).

Tento informační dokument zadala k vypracování Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA). Její obsah, včetně všech vyjádřených názorů a/nebo závěrů, představuje výhradně stanovisko autorů a nemusí nutně odrážet postoj agentury EU-OSHA.

Ani Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, ani žádná jiná osoba jednající jejím jménem není zodpovědná za případné využití výše uvedených informací.

© Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2026

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

Pro každé použití nebo reprodukci fotografií či jiných materiálů, na které se nevztahují autorská práva Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, je nutno získat souhlas přímo od držitelů autorských práv.